

ترس افراطی از تفسیر به رأی

رقیه افروغ^۱

۱- کارشناسی ارشد تفسیر اثری، دانشگاه علوم قرآن و حدیث

چکیده

تفسیر به رأی از سده‌های نخست هجری دارای بار معنایی منفی بوده و همیشه این سؤال مطرح بوده که معنای رأی در روایات مربوطه چیست. برخی سعی در پذیرفتن روایات داشتند اما از آن جایی که راه گریز از آن ممکن نبود؛ مجبور به پیدا کردن راه برون رفتی برای حل این معضل بر آمدند. تفسیر به رأی روشی نکوهیده در فهم و تبیین قرآن کریم، از موضوعاتی است که دانشمندان از زوایای گوناگون در علوم مختلف اسلامی به آن توجه کرده‌اند؛ در حوزه علوم قرآنی و تفسیر پژوهی، مفسران از دیرباز پدیده تفسیر به رأی را از آفت‌های دانش تفسیر و فهم صحیح قرآن شمرده‌اند. در منابع حدیثی و تفسیری فریقین، روایات فراوانی در نکوهش تفسیر به رأی آمده و بر این مبنا، این شیوه تفسیری که در واقع تحمیل بر قرآن و تطبیق قرآن بر رأی مفسر است نه تفسیر در نظر بیشتر مفسران، ناپسند و غیر معتبر شمرده شده است. از این رو پژوهش حاضر با روش توصیفی-تحلیلی سعی داشته تا بتواند به بررسی ترس افراطی از تفسیر به رأی پردازد.

واژگان کلیدی: قرآن، تفسیر، مفسران، ترس افراطی، روایات